

ห้องสมุดคณะเทคโนโลยีการเกษตร พระจอมเกล้าลาดกระบัง

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกงานภายนอกของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาควิชาเทคนิค
เกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังปี 2550

STUDY ON THE OPINION OF FIELD WORK PRACTICE FOR THE STUDENT OF
AGRICULTURAL TECHNIQUE DEPARTMENT OF KING MONGKUT'S INSTITUTE OF
TECHNOLOGY CHAOKUNTAHARN LADKRABANG IN 2007

T096350

โดย

นายอิสมาแอ หะยีสาแม

รฟ.
๑๗๖๒ ๗
๒๕๕๐

สาขา.....
เลขทะเบียน..... 96350
วันเดือนปี..... - 3 JUN 2009

เสนอ

ภาควิชาเทคนิคเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กทม.

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (พัฒนการเกษตร)

พ.ศ. 2550

๒. ๑๑๘๕๙๕๐๕
b.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใบรับรองปัญหาพิเศษ
ภาควิชาเทคนิคเกษตร
คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กทม.

เรื่อง

การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกงานภายนอกของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาควิชาเทคนิค
เกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังปี 2550

STUDY ON THE OPINION OF FIELD WORK PRACTICE FOR THE STUDENT OF
AGRICULTURAL TECHNIQUE DEPARTMENT OF KING MONGKUT'S INSTITUTE OF
TECHNOLOGY CHAOKUNTAHARN LADKRABANG IN 2007

โดย

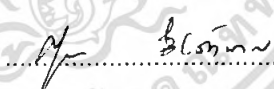
นายอิสมาแอ หะยีสาแม

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาลักสูตร

วท.บ. (พัฒนาการเกษตร)

เมื่อวันที่...16... เดือน...พฤษภาคม พ.ศ. 2550

ประธานกรรมการปัญหาพิเศษ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศุภสมบุรณ์ อิงรัตนากร)

กรรมการปัญหาพิเศษ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิรัชย์ กุลชัย)

หัวหน้าภาควิชา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุชุมมาภรณ์ ชันธศรี)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกงานภายนอกของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
ภาควิชาเทคนิคเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ชื่อเรื่อง : A STUDY ON THE OPINION OF FIELD WORK PRACTICE FOR THE
STUDENT OF AGRICULTURAL TECHNIQUE DEPARTMENT OF KING
MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY CHAOKUNTAHARN
LADKRABANG IN 2007

โดย : นายอิสมาแอ หะยีสาแม

ชื่อปริญญา : วิทยาศาสตร์บัณฑิต

สาขาวิชาเอก : พัฒนาการเกษตร

ประธานกรรมการปัญหาพิเศษ : .....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศุภสมบุรณ์ อังรัตนากร)

.....
16 / 1 / 2550

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะงานที่ปฏิบัติและความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกงานภายนอกของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาควิชาเทคนิคเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีกลุ่มประชากรที่ทำการศึกษาทั้งสิ้น 54 คน ทำการรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ยซึ่งได้ผลโดยสรุป ดังนี้

การปฐมนิเทศก่อนการฝึกงานส่วนใหญ่ระบุว่ามีการชี้แจงอย่างละเอียดก่อนปฏิบัติงาน ลักษณะของงานที่ปฏิบัติส่วนใหญ่มีการหมุนเวียนงานปฏิบัติ บุคคลที่นักศึกษาปฏิบัติงานร่วมด้วยส่วนใหญ่ คือปฏิบัติงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ของสถานที่ฝึกงาน การมอบหมายงานของผู้ควบคุมการฝึกงานส่วนใหญ่มีการใช้แรงงานปฏิบัติซึ่งเกี่ยวกับวิชาการ ความรู้ที่นักศึกษาเรียนมามากกว่าครึ่งระบุว่าช่วยให้มีความมั่นใจในการปฏิบัติงาน ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการฝึกงานพบว่า มีความคิดเห็นในระดับมากและพบประเด็นสำคัญ คือ การตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบ ชยัน อดทน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อการฝึกงาน ได้รับความรู้เพิ่มเติมจากการไปฝึกงาน ผู้ควบคุมการฝึกงานมีความตั้งใจและเอาใจใส่ต่อการฝึกงาน ความรู้และประสบการณ์ที่ได้จากการฝึกงานสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพได้ในอนาคต ปัญหาและอุปสรรคในการฝึกงานภายนอกสถานศึกษาพบว่าปัญหาและอุปสรรคในการฝึกงานภายนอกอยู่ในระดับน้อย ส่วนข้อเสนอแนะของการศึกษาเกี่ยวกับการฝึกงานภายนอกของนักศึกษา พบว่า ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทาง สถานที่ฝึกงานไกลเกินไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำนิชม

ปัญหาพิเศษฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาช่วยเหลือจากหลาย ๆ ท่านที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะผู้ช่วยศาสตราจารย์ศุภสมบุญ อึ้งรัตนากร ซึ่งเป็นประธานกรรมการปัญหาพิเศษ ที่ได้รับกรุณาให้คำปรึกษา แนะนำแนวทาง และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ มาตั้งแต่ต้นอีกท่าน คือผู้ช่วยศาสตราจารย์พิรัชย์ กุลชัย ซึ่งเป็นกรรมการปัญหาพิเศษ โดยให้ความช่วยเหลือในการให้ข้อมูล และช่วยแนะนำแนวทางให้อยู่เสมอ และอาจารย์ที่มีได้กล่าวมาที่ช่วยในการแนะนำเกี่ยวกับข้อมูลต่าง ๆ จึงใคร่ขอบพระคุณ ณ โอกาสนี้

สุดท้ายนี้ ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณพ่อ คุณแม่ที่สร้างชีวิตให้โอกาสและให้ทุกอย่างที่ลูกร้องขอ พี่สาวและน้องสาวที่ให้การดูแล เป็นขวัญและกำลังใจสนับสนุนในทุก ๆ เรื่อง ในช่วงเวลาที่ทำการศึกษา รวมทั้งเพื่อน ๆ และที่ ๆ ที่คอยให้กำลังใจ และแนะนำช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ด้วยดี ขอมอบส่วนดีของการศึกษาระดับนี้ให้แก่ผู้มีพระคุณทุก ๆ ท่าน ส่วนความผิดพลาดต่าง ๆ และข้อบกพร่อง ที่เกิดขึ้นระหว่างการศึกษาข้าพเจ้าน้อมรับไว้แต่ผู้เดียว

นายอิสมาแอ หะยีสามแม

พฤษภาคม 2550

สารบัญ

	หน้า
สารบัญตาราง	(ก)
บทที่ 1 บทนำ	
- ความสำคัญของปัญหา	1
- วัตถุประสงค์	2
- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
- ขอบเขตของปัญหา	3
- นิยามศัพท์ปฏิบัติการ	3
บทที่ 2 การตรวจเอกสารที่เกี่ยวข้อง	
- ความหมายของความคิดเห็น	4
- ความหมายของการฝึกงาน	5
- ความคิดเห็นของการฝึกงาน	6
- เนื้อหาของรายวิชาการฝึกงาน	7
- ข้อปฏิบัติในระหว่างการฝึกงาน	8
- งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	
- ประชากร	11
- วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	11
- การเก็บรวบรวมข้อมูล	12
- การวิเคราะห์ข้อมูล	12
- ระยะเวลาที่ทำวิจัย	13
บทที่ 4 ผลการศึกษา	
- สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	14
- ลักษณะงานที่ปฏิบัติในการฝึกงานภายนอกสถานศึกษา	19
- ความคิดเห็นของนักศึกษาในการฝึกงานภายนอกสถานศึกษา	21
- ปัญหาและอุปสรรคในการฝึกงานภายนอกสถานศึกษา	25
- ข้อเสนอแนะของนักศึกษาในการฝึกงานภายนอกสถานศึกษา	28
- วิจารณ์ผล	28

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	
- สรุปผลการวิจัย	30
- ข้อเสนอแนะจากการการวิจัย	31
- ข้อเสนอแนะจากการดำเนินงานวิจัย	31
เอกสารอ้างอิง	32
ภาคผนวก	34

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	17
2. ลักษณะงานที่ปฏิบัติในการฝึกงาน	20
3. ความคิดเห็นของนักศึกษาในการฝึกงาน	22
4. ปัญหาและอุปสรรคในการฝึกงานภายนอกสถานศึกษา	26

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ (Introduction)

ความสำคัญของปัญหา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เป็นสถาบันการศึกษาและวิจัย ให้การศึกษาด้านวิชาชีพทำการวิจัยส่งเสริมการศึกษาด้านวิชาชีพและให้บริการด้านสังคม จัดการศึกษาโดยมุ่งเน้นพัฒนานักศึกษาให้มีความเชี่ยวชาญเชิงปฏิบัติ ความชัดเจนทางวิชาการและคุณสมบัติที่จำเป็นตามลักษณะอาชีพ พร้อมทั้งจะทำงานและสามารถปรับปรุงตนเองให้ก้าวหน้าทันเทคโนโลยี รวมทั้งปลูกฝังการมีคุณธรรม ระเบียบวินัย มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่ มีความขยันหมั่นเพียร ซื่อสัตย์สุจริต และสำนึกในจรรยาบรรณของนักวิชาการเกษตรที่ดี (ภาควิชาเทคนิคเกษตร, 2548)

การฝึกงานเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนในคณะเทคโนโลยีการเกษตรเพราะการฝึกงานเป็นกระบวนการให้ความรู้ ความคิด ทักษะ และทัศนคติแก่ผู้ฝึกงาน ทำให้ผู้ฝึกงานรู้จักตนเองรู้จักชีวิต เข้าใจสังคมและสิ่งแวดล้อม และนำความรู้ความเข้าใจไปใช้ในการแก้ปัญหาเสริมสร้างชีวิตและสังคมให้ดีขึ้น

การฝึกงานสามารถฝึกฝนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ และปฏิบัติการฝึกงานด้วยเครื่องมือ และวัสดุ อุปกรณ์ ในการทำงานที่ทันสมัย เพื่อการเตรียมความพร้อมที่จะออกไปประกอบอาชีพ เพราะโดยปกติแล้วการเรียนการสอนในสถานศึกษานั้นไม่สามารถจัดประสบการณ์จริงด้านการทำงานให้แก่ผู้เรียนให้สมบูรณ์แบบได้ อีกทั้งสถานศึกษาไม่สามารถจัดการเรียนการสอนและจัดประมวลประสบการณ์ในการทำงานให้กับผู้เรียนได้ทุกแง่มุม (สนอง ทิพย์สังวาลย์, 2522)

การฝึกงานเป็นกระบวนการที่จะทำให้นักเรียนนักศึกษา ได้รับความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการทำงาน ในสาขาวิชาชีพของตน การฝึกงานเป็นการฝึกฝนให้ผู้เรียนได้เกิดทักษะพัฒนาความสามารถ เรียนรู้จากประสบการณ์จริง และปฏิบัติงานด้วยเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ และเทคนิคต่างๆในการทำงาน ซึ่งในการฝึกงานจะเป็นทางเลือกหนึ่งที่สามารถจะเป็นแนวทางด้านการประกอบอาชีพต่อไปข้างหน้าได้ การฝึกงานนับเป็นสิ่งจำเป็นและก่อให้เกิดประโยชน์ในด้านการศึกษาศึกษาวิชาชีพเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นการเพิ่มทักษะ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในสภาพการทำงานจริง อันจะเกิดประโยชน์แก่การประกอบอาชีพหลังจากสำเร็จการศึกษา

การฝึกงานมีความสำคัญและมีประโยชน์และจะตอบสนองต่อนักศึกษาอย่างมากตามที่กล่าวมาแล้วเพราะนักศึกษาได้มีโอกาสปรับปรุงบุคลิกภาพของตนเองและเพิ่มทักษะในการปฏิบัติงานให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี และมีโอกาสหางานทำ

ได้ง่ายเพราะมีประสบการณ์ในการทำงานมาแล้ว ซึ่งทำให้เกิดความมั่นใจในการประกอบอาชีพในอนาคต

ภาควิชาเทคนิคเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ยังไม่มีการสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกงาน ว่านักศึกษาไปปฏิบัติงานในลักษณะใดมีความเข้าใจหรือมีความคิดเห็นอย่างไรต่อการไปฝึกงาน จึงเห็นว่าควรที่จะทำการศึกษาถึงความคิดเห็นของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาควิชาเทคนิคการเกษตรต่อการไปฝึกงานภายนอก เพื่อจะได้ทราบถึงความคิดเห็นและปัญหาเพื่อให้ได้มา ซึ่งข้อมูลนี้จะใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาและพัฒนาเสริมสร้างให้การฝึกงานประสบความสำเร็จยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของนักศึกษาระดับ ปริญญาตรี ภาควิชาเทคนิคเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
2. เพื่อศึกษาถึงลักษณะงานที่ปฏิบัติในการฝึกงานภายนอก
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาควิชาเทคนิคเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่มีต่อการฝึกงาน
4. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการฝึกงานภายนอกของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาควิชาเทคนิคการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

นำผลการวิจัยที่ได้เสนอต่อคณะอาจารย์ ภาควิชาเทคนิคเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการเสริมสร้างประสบการณ์ให้นักศึกษาและปรับปรุงหลักสูตรการฝึกงานภายนอกของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาควิชาเทคนิคเกษตรต่อไป

ขอบเขตของปัญหา

การศึกษาในครั้งนี้จะศึกษาถึงสภาพทั่วไปของนักศึกษา และความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกงานของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่4 และชั้นปีที่2 (ต่อเนื่อง) ของภาควิชาเทคนิคเกษตร ปีการศึกษา 2549 ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่ได้ผ่านการฝึกงานมาแล้ว

นิยามศัพท์ปฏิบัติการ

“นักศึกษา” หมายถึง นักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาควิชาเทคนิคเกษตร ชั้นปีที่ 2 (ต่อเนื่อง) และชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2549 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่ผ่านการฝึกงานมาแล้ว

“การฝึกงาน” หมายถึง การเสริมสร้างประสบการณ์ตรงให้นักศึกษาโดยแบ่งการฝึกงาน ออกเป็นดังนี้ สำหรับนักศึกษาหลักสูตร 4 ปีและหลักสูตร 2 ปี (ต่อเนื่อง) พัฒนาการเกษตร คือ การพัฒนาเฉพาะด้านการเกษตรไม่น้อยกว่า 180 ชั่วโมง และสำหรับนักศึกษาหลักสูตร 2 ปี (ต่อเนื่อง) นิเทศศาสตร์ คือ ฝึกงานเฉพาะด้านนิเทศศาสตร์ ไม่น้อยกว่า 180 ชั่วโมง

“สถานที่ฝึกงาน” หมายถึง หน่วยงานการเกษตรของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชน ซึ่งรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาควิชาเทคนิคเกษตร ชั้นปีที่ 2 (ต่อเนื่อง) และชั้นปีที่ 4 ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังเข้าฝึกงาน

“หัวหน้างาน” หมายถึง บุคคลที่มีหน้าที่ในการควบคุมดูแลรับผิดชอบการฝึกงานของนักศึกษา

“ประสบการณ์” หมายถึง สิ่งที่ได้เรียนรู้ ได้เห็น ได้ทำ ในการออกไปฝึกงานในสถานประกอบการ

“ความคิดเห็น” หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดหรือการพิจารณาตัดสินเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

การตรวจเอกสารที่เกี่ยวข้อง (Review of Related Literature)

การศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกงานของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาควิชาเทคนิค เกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้ทำการตรวจเอกสารในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ได้ทำการศึกษา ดังนี้

- 2.1 ความหมายของความคิดเห็น
- 2.2 ความหมายของการฝึกงาน
- 2.3 ความคิดเห็นของการฝึกงาน
- 2.4 เนื้อหาของรายวิชาการฝึกงาน
- 2.5 ข้อปฏิบัติในระหว่างการฝึกงาน
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ความหมายของความคิดเห็น ได้มีผู้ให้ความหมายเกี่ยวกับความคิดเห็นไว้หลายท่านดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน (2542 : 246) ให้ความหมายความคิดเห็นไว้ว่า

1. ข้อพิจารณาเห็นว่าเป็นจริงจากการใช้ปัญญาความคิดประกอบ ถึงแม้จะไม่ได้อาศัยหลักฐานพิสูจน์ยืนยันได้เสมอไปก็ตาม

2. ทศนะหรือประมาณการที่เกี่ยวกับปัญหาหรือประเด็นหนึ่ง เช่น ทศนะเกี่ยวกับความเหมาะสมของนโยบายวางแผนครอบครัว

3. คำแถลงของผู้ที่ยอมรับนับถือกันว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญในหัวข้อปัญหาที่มีผู้นำมาขอปรึกษา

คมกริช แก้วสำราญ (2540 : 7) สรุปได้ว่า ความคิดเห็นหมายถึง ความรู้สึกนึกคิดหรือความคิดของบุคคลคนหนึ่งที่มีต่อสิ่งหนึ่ง บางทีอาจจะได้รับความยอมรับหรือปฏิเสธจากบุคคลคนนั้นได้

สุชา จันทรโสม (2524 : 82) สรุปได้ว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกทางบทบาททางอารมณ์ความรู้สึกที่มีให้ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งไม่ว่าจะเป็นทางด้าน การพูด เขียน โดยอาศัยประสบการณ์ที่ผ่านมาหรือมีอยู่เพื่อเป็นการอธิบายเหตุผลต่อสิ่งนั้น ๆ

วันดี รักแก้ว (2546 : 4) สรุปได้ว่า ความคิดเห็นเป็นความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยอาศัยประสบการณ์ความรู้ ความเชื่อพื้นฐาน และสภาพแวดล้อมซึ่งจะแสดงออกมาเป็นภาษาเขียนหรือคำพูด อาจเป็นลักษณะที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย ความคิดเห็นไม่ได้รับความยอมรับจากบุคคลอื่นก็ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศุภกร สุวรรณ (2549 : 5) สรุปได้ว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกทางด้านความรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยการสื่อสารด้านต่าง ๆ เช่น การพูดหรือการเขียน โดยอาศัยพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อม ความคิดเห็นบุคคลเปลี่ยนไปตาม ข้อเท็จจริง เป็นการอธิบายเหตุผลในอันที่จะพิจารณาถึงข้อเท็จจริงอย่างใดอย่างหนึ่งหรือเป็นการประเมินผล เป็นการสนองต่อสิ่งเร้าที่มีจำกัด อาจจะสอดคล้องหรือแตกต่างจากบุคคลอื่นก็ได้

จากความหมายของความคิดเห็นข้างต้น สรุปได้ว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิดของบุคคลหนึ่งต่อสิ่งหนึ่งซึ่งอาจแสดงออกมาด้วยคำพูด ประสบการณ์ความรู้ อาจเป็นลักษณะที่มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันออกไปทั้งที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย

2.2 ความหมายของการฝึกงาน

ได้มีผู้ให้ความหมายของการฝึกงานไว้หลายอย่างหลายประการ อาทิเช่น

ประณีต ทรงประศาสน์ (2523 : 95) ได้ให้ความหมายของการฝึกงาน ในสาขาเกษตรกรรมว่า หมายถึง งานที่ต้องฝึกหัดทำเพื่อให้เกิดความรู้ความสามารถในการปฏิบัติต่ออาชีพเกษตรโดยรวม ตลอดทั้งการเพาะปลูก การเลี้ยงสัตว์ การผลิต การแปรรูป และการจัดจำหน่าย

บุญธรรม จิตตอนันต์ และ ปัญญา หิรัญรัมย์ (2521 : 111) ได้ให้ความหมายว่า การฝึกหหาประสบการณ์ ในการทำงานนั้น เป็นการศึกษาอย่างหนึ่ง ช่วยนักเรียนนักศึกษาที่จะจบการศึกษาออกไปทำงาน ไม่ต้องเสียเวลามากนักในการที่จะทำให้วิชาความรู้ที่เรียนมาให้เข้ากับงานหรือปรับตัวให้เข้ากับงาน ไม่ว่าจะหลักสูตรนั้นจะเป็นหลักสูตรกึ่งฝีมือ แรงงานฝีมือ หรือแรงงานชั้นสูง การฝึกหหาประสบการณ์ในการทำงาน (work experience) เป็นเรื่องสำคัญที่ขาดเสียไม่ได้

เสนาะ ติเยาว์ (2519 : 148) กล่าวว่า การฝึกงาน (internship) เป็นโครงการฝึกอบรมที่จัดขึ้นระหว่างโรงเรียน วิทยาลัย หรือมหาวิทยาลัย กับหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ องค์การธุรกิจ ต่างๆ โดยนักเรียนนักศึกษาเข้าไปทำงานที่ต้องอาศัยความรู้ ความสามารถ ตามหลักสูตรที่ได้เรียนมาจากสถาบันการศึกษา เป็นระยะเวลาหนึ่งจนเห็นว่า พอที่จะออกไปปฏิบัติงานจริงๆ ได้ การฝึกงานปกติจะใช้กับงานที่ต้องใช้ความรู้ ความชำนาญสูง หรืองานอาชีพ เช่น หมอ ทนายความ ครู นักเกษตร วิศวกร

สนอง ทิพย์สังวาลย์ (2522 : 40) ได้ให้ความหมายว่า การฝึกงานเป็นภาคปฏิบัติในวิชาที่เรียนทำให้เกิดประสบการณ์โดยตรง และเกิดความชำนาญ ในด้านวิชาชีพแก่ผู้เรียน การกระทำด้วยตนเอง นอกจากการเรียนรู้แล้ว ยังทำให้เกิดทักษะ และประสบการณ์เพิ่มขึ้น

สุทิน ทรงเนื้ออ่อน (2523 : 36) กล่าวว่า การเรียนวิชาชีพทางการเกษตรต้องเกี่ยวข้องกับสิ่งมีชีวิต และทรัพยากรธรรมชาติ ผู้ประกอบอาชีพต้องมีความอดทน ไม่ว่าจะมีความร้อน ความ

หนาว หรืองานหนัก และผู้เรียนเกษตรต้องมีการฝึกงาน เพื่อให้เกิดความรู้ ความอดทน และทำให้เกิดทักษะ ประสบการณ์อย่างเพียงพอ

กล่าวโดยสรุป ความหมายของการฝึกงานเกษตร จึงเป็นเรื่องของการทำงาน หรือการฝึกปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการผลิตพืช การผลิตสัตว์ การแปรรูป และการจัดจำหน่ายผลิตผลทางการเกษตร หลังจากที่นักศึกษาได้ศึกษาเนื้อหาทางด้านวิชาการ ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง เพื่อให้เกิดความรู้ ความชำนาญ และประสบการณ์ ในสภาพที่เป็นจริง งานต่างๆที่ปฏิบัติ นักศึกษาจะต้องปฏิบัติงานทุกอย่างเหมือนกับสถานประกอบการปฏิบัติอยู่เป็นประจำ

2.3 ความคิดเห็นของการฝึกงาน

โฆเซิต ลีฆวนานนท์ (2531 : 2) ได้ให้ความคิดเห็นว่า การศึกษาระดับเทคนิค เป็นการศึกษาที่วางแนวทางไว้ เพื่อเตรียมบุคคล หรือเพื่อปรับปรุงคุณภาพของบุคคลในอาชีพ ให้มีความรู้ และทักษะเฉพาะอย่าง เพื่อใช้ในการวางแผน การควบคุมงาน ดำเนินงาน การบำรุงรักษา การทดสอบและการผลิตรวมทั้งนิเทศงานด้วย การศึกษาระดับนี้จึงต้องเป็นโครงการที่จบในตัวเอง (terminal program) ไม่ใช่เตรียมไปเรียนมหาวิทยาลัย แต่เป็นการเตรียมกำลังคนสำหรับอาชีพต่างๆ หลักสูตรอาจใช้เวลา 2-3 อาทิตย์ จนถึง 3-4 ปี อย่างไรก็ตามมักใช้หลักสูตร 2 ปี วิชาสอนมักจะเน้นวิชาฝึกทักษะในการปฏิบัติงาน สำหรับการฝึกงาน นักศึกษาต้องปฏิบัติงานอาชีพจริง เพื่อหาประสบการณ์ แต่ต้องมีการเรียนจากห้องเรียน จากตำรา เช่นเดียวกันซึ่งมักจะใช้วิธีสอนเป็นรายบุคคล มีการมอบหมาย โครงการต่างๆไปให้ลองทำ และมีการค้นคว้าด้วยตนเอง ดังนั้นครูที่สอนจึงควรมาจากบุคคลที่มีประสบการณ์ในอาชีพที่ตนสอนอยู่ และมีความรู้ทางด้านเทคนิคดีพอสมควร

นพคุณ ศิริวรรณ (2536 : 1) ได้ให้ความคิดเห็นว่า การฝึกงานเกษตรไม่เพียงแต่ช่วยเสริมการสอนของครูอาจารย์เท่านั้น แต่ยังมีจุดมุ่งหมายช่วยเสริมประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถที่จะประกอบอาชีพทำฟาร์มได้เป็นอย่างดี ดังนั้นผู้ที่เรียนหรือศึกษาทางการเกษตรจึงควรต้องฝึกความชำนาญจากการปฏิบัติงานเกษตร และนับว่าเป็นสิ่งสำคัญ เพราะว่ามีผู้ว่าจ้างแรงงานต้องการบุคคลที่มีความสามารถ การให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริงทำให้ผู้เรียนมีความมั่นใจและรักในอาชีพเกษตร ซึ่งเป็นไปตามปรัชญาของการศึกษาเกษตรที่ว่า "เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง"

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4 เนื้อหาของวิชาการฝึกงาน มีดังนี้ (ภาควิชาเทคนิคเกษตร , 2548)

2.4.1 เนื้อหาของวิชาการฝึกงานหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (หลักสูตร 4 ปี) คือ

2.4.1.1 ฝึกงานเบื้องต้นทางการผลิตพืช

วิชาบังคับก่อน : ไม่มี

ฝึกงานเบื้องต้นทางด้านพืชที่เกี่ยวกับการเตรียมดินปลูก การเพาะเมล็ด การดูแลรักษา การเก็บเกี่ยวและการใช้เครื่องมือทุ่นแรงในการผลิตพืช

2.4.1.2 ฝึกงานเบื้องต้นทางการผลิตสัตว์

วิชาบังคับก่อน: ไม่มี

ฝึกงานเบื้องต้นทางด้านสัตว์ที่เกี่ยวกับการเลี้ยงดูสัตว์ และการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ สำหรับการผลิตสัตว์ในฟาร์ม

2.4.1.3 ฝึกงานเฉพาะด้านการพัฒนาการเกษตร

วิชาบังคับก่อน: ฝึกงานเบื้องต้นทางการผลิตพืช

: ฝึกงานเบื้องต้นทางการผลิตสัตว์

ฝึกงานเฉพาะด้านการพัฒนาการเกษตร การส่งเสริมการเกษตร การพัฒนาชุมชนรวมถึงฝึกงานทางด้านพัฒนาการเกษตรของนักศึกษาตามหน่วยต่าง ๆ ทั้งในภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวกับการพัฒนาและส่งเสริมการเกษตร

2.4.2 เนื้อหาของวิชาการฝึกงานหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต หลักสูตร 2 ปี (ต่อเนื่อง) คือ

2.4.2.1 ฝึกงานเบื้องต้นทางพัฒนาการเกษตร

วิชาบังคับก่อน: ไม่มี

ฝึกงานเบื้องต้นทางด้านพัฒนาการเกษตร การส่งเสริมการเกษตร

2.4.2.2 ฝึกงานเฉพาะด้านพัฒนาการเกษตร

วิชาบังคับก่อน: ฝึกงานเบื้องต้นทางพัฒนาการเกษตร

ฝึกงานเฉพาะด้านทางพัฒนาการเกษตร

2.4.2.3 ฝึกงานเฉพาะด้านทางนิเทศศาสตร์

วิชาบังคับก่อน: ไม่มี

ฝึกงานเฉพาะด้านทางการสื่อสารทางการเกษตร ฝึกปฏิบัติงานในหน้าที่ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารทางการเกษตร ได้แก่สิ่งพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ หรือสื่ออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2.5. ข้อปฏิบัติในระหว่างการฝึกงานของนักศึกษา ภาควิชาเทคนิคเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. (ภาควิชาเทคนิคเกษตร, 2548)

1. ควรติดต่อสถานที่ฝึกงานก่อนล่วงหน้า เพื่อแจ้งกำหนดการในการเดินทาง สอบถามข้อมูล เรื่อง ที่พัก อาหาร เครื่องแต่งกายและเรื่องอื่นๆ ที่สงสัย เพื่อเตรียมตัวให้พร้อมและเหมาะสมในการไปปฏิบัติงานและพักอาศัยยังสถานที่ฝึกงาน
2. การแต่งกาย ควรแต่งกายให้เหมาะสมกับการเป็นนักศึกษาและให้สอดคล้องกับการฝึกงานในสถานที่ต่าง ๆ
3. การใช้วาจา ควรใช้วาจาที่สุภาพและให้ความเคารพต่อเจ้าหน้าที่ที่ควบคุมการปฏิบัติงานหรือหน้าที่ที่ร่วมงานทุกคนไม่ว่าจะเป็นคนงานหรือเจ้าหน้าที่ในระดับใด
4. งดเว้นการใช้โทรศัพท์ในสำนักงานหรือสถานที่ราชการที่นักศึกษาไปปฏิบัติงาน เว้นแต่มีเหตุจำเป็นและไม่ควรใช้นานเกินควร
5. การขออนอกสถานที่ฝึกงานหรือที่พักในระหว่างฝึกงานต้องแจ้งเจ้าหน้าที่ที่ควบคุมการฝึกงานให้ทราบก่อนเสมอและไม่ควรขออนอกสถานที่พักในยามวิกาล
6. ห้ามดื่มสุราหรือเล่นการพนันในสถานที่ฝึกงานโดยเด็ดขาด
7. นักศึกษาต้องระมัดระวังพฤติกรรมในเรื่องชู้สาวและการแสดงออกไปในทางเสื่อมเสียต่างๆ ระหว่างนักศึกษากับนักศึกษาหรือนักศึกษากับผู้อื่นในช่วงระยะเวลาที่ไปฝึกงานในสถานที่ต่างๆ
8. สำหรับผู้ที่มีโรคประจำตัว ควรเตรียมยานหรือของใช้ที่จำเป็นไปเองและควรแจ้งให้เจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมดูแลการฝึกงานได้ทราบ
9. นักศึกษาต้องไปและกลับในวันที่กำหนด ห้ามกลับก่อนโดยไม่มีเหตุอันควร ทางภาควิชาจะพิจารณาไม่ให้นำผ่านการฝึกงาน และในการกลับบ้านในช่วงวันหยุดต้องแจ้งสถานที่ฝึกงานให้ทราบ ในกรณีที่นักศึกษามีความจำเป็นที่ต้องลาไปธุระระหว่างฝึกงานให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานที่ฝึกงาน
10. ขอให้นักศึกษาทุกคนตั้งใจในการปฏิบัติงานระหว่างช่วงเวลาการฝึกงาน

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ชาติรี รัตนวงศ์ (2525:75) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินผลการส่งนักศึกษาช่างเทคนิคของวิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ออกฝึกงานในหน่วยงานอุตสาหกรรม สรุปได้ดังนี้ ความรู้และทักษะจากการฝึกงาน ที่นักศึกษาได้รับส่วนมากจะไม่สอดคล้องกับหลักสูตรภาคปฏิบัติของวิทยาลัย

ณรงค์ ตี๋ยง (2538: 94) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาผลการฝึกงานของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ของวิทยาลัยเทคนิคขนาดใหญ่ สังกัดกรมอาชีวศึกษา

สรุปได้ดังนี้ นักศึกษาได้รับความรู้ด้านทักษะปฏิบัติ ด้านเจตคติต่อวิชาชีพและด้านมนุษยสัมพันธ์มาก สามารถที่จะประยุกต์ใช้ได้กับตัวเองมากยิ่งขึ้นตามที่ต้องการ

ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (2527 : 80) การศึกษาผลการฝึกงานภายนอกสถานศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ แผนกเกษตรกรรมของวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา พอสรุปได้ดังนี้ นักศึกษาส่วนใหญ่ผ่านการฝึกงานภายนอกจากหน่วยงานราชการ และนักศึกษาต้องการเลือกสถานที่ฝึกงานเองโดยให้ทางวิทยาเขตติดต่อให้และควรฝึกงานภายในช่วงปิดเทอมภาคปลายและขยายเวลาการฝึกงานออกไปอีก

สุรางค์รัตน์ กัญมาศ (2533 : 95) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาผลการฝึกงานของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2533 ประเภทวิชาเกษตรกรรม ของวิทยาลัยเกษตรกรรม สังกัดกรมอาชีวศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ผลการฝึกงานของนักศึกษา จะเห็นได้ว่า นักศึกษาได้รับความรู้ด้านทฤษฎีเพิ่มขึ้นระดับกลาง สำหรับทักษะและประสบการณ์บางวิชาได้รับเพิ่มขึ้นมาก ด้านความรู้ทักษะ นักศึกษาสามารถนำไปใช้ในระดัปลานกลาง

ชะลอ ดวงดารา (2527 : 80) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลการฝึกงานภายนอก ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ของวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา พบว่านักศึกษาต้องการใช้เครื่องมือแปรสภาพผลผลิตมากที่สุด สำหรับทักษะทางพืชต้องการฝึกมากที่สุดคือการขยายพันธุ์พืช

พานิตย์ ศรีทัดจันทา (2541 : 36) ได้ทำการวิจัยเรื่องการฝึกงานภายนอกสถานศึกษาตามทัศนะของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาเกษตรกรรมของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตสุรินทร์ พบว่าส่วนมากนักศึกษาจะเลือกสถานที่ฝึกงานเอง จากรายชื่อที่ทางวิทยาเขตหรือสถานศึกษาติดต่อให้ และนักศึกษามีความต้องการฝึกงานกับหน่วยงานฟาร์มเอกชนและหน่วยงานราชการที่นักศึกษาได้เลือกเองและต้องการให้มีการนิเทศก์การฝึกงานจากอาจารย์นิเทศก์มากยิ่งขึ้น ปัญหาและอุปสรรคส่วนใหญ่อยู่ในระดัปลานกลางมากกว่าปัญหาอื่นๆ คือ การเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทาง และการฝึกงานเน้นการปฏิบัติมากเกินไป ขาดการให้ความรู้ด้านทฤษฎีใหม่ๆ และนำประสบการณ์จากการฝึกงานไปใช้ในชีวิตประจำวันได้น้อย

วิภา คุณเดชรัตน (2542 : 17) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาการฝึกงานภายนอกสถานศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาเกษตรกรรม สาขาสัตวศาสตร์ ตามความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์ นักศึกษาและเจ้าหน้าที่สถานฝึกงาน ผลการวิจัยของการศึกษาวิธีการดำเนินงานในการจัดการฝึกงานและปัญหาในการจัดการฝึกงาน จะได้มีโอกาสฝึกทักษะ เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนออกไปประกอบอาชีพ แต่ต้องอาศัยความร่วมมือของครู นักเรียนนักศึกษาและสถานที่ฝึกงานภายนอกเป็นสิ่งสำคัญอย่างมาก ที่จะทำให้การฝึกงานเกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จินดา จันตะภา (2544 : 96) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาและอุปสรรคในการฝึกงานภายนอกสถานศึกษาของนักศึกษาระดับวิทยาศาสตร์บัณฑิต วิชาเอกสัตวศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์บางพระ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พบว่านักศึกษาร้อยละ ๖๖.๖๖ ที่ออกไปฝึกงานนอกสถานศึกษามีปัญหาและอุปสรรคในการฝึกงานน้อย เป็นเพราะนักศึกษามีการเตรียมความพร้อมก่อนการออกฝึกงาน และมีการปรับตัวเข้ากับสถานที่ฝึกงานได้ดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีการวิจัย (Research Methodologies)

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาควิชาเทคนิคเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับ ชั้นปีที่ 2 (ต่อเนื่อง) หลักสูตรพัฒนาการเกษตร (ต่อเนื่อง) และหลักสูตรนิเทศศาสตร์เกษตร (ต่อเนื่อง) และชั้นปีที่ 4 หลักสูตรพัฒนาการเกษตร จำนวน รวมทั้งสิ้น 54 คน โดยเก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมด มีดังนี้

ระดับปริญญาตรี	ชั้นปีที่ 2 (ต่อเนื่อง)	31 คน
ระดับปริญญาตรี	ชั้นปีที่ 4	23 คน

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม
2. วิธีการสร้างแบบสอบถาม
  - 2.1 ศึกษาและวิเคราะห์วัตถุประสงค์ของงานวิจัยและศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นข้อมูลในงานวิจัย
  - 2.2 จัดทำร่างแบบสอบถาม
  - 2.3 เสนอแบบสอบถามฉบับร่างให้อาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบความถูกต้อง
  - 2.4 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข
  - 2.5 เสนอแบบสอบถามฉบับปรับปรุงแก้ไขให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ
  - 2.6 นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจากประชากรที่กำหนด
3. ลักษณะของแบบสอบถาม
แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ
  - ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
  - ตอนที่ 2 ลักษณะงานที่ปฏิบัติในการฝึกงาน
  - ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของนักศึกษาในการฝึกงานและข้อเสนอแนะในการฝึกงาน
  - ตอนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคในการฝึกงานภายนอกสถานศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

แจกและรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง โดยขออนุญาตแจกแบบสอบถามในตอนท้ายชั่วโมงเรียน และทำการเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืน

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลและตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับแล้วจึงนำข้อมูลที่ได้มาแจกแจงความถี่ และวิเคราะห์ด้วยข้อมูลทางสถิติ ดังนี้

1. ค่าร้อยละ (บุญธรรม กิจปริดาภิสุทธิ, 2531 : 280)

$$\text{ร้อยละ} = \frac{X \times 100}{N}$$

กำหนดให้

X	= จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามนั้น
N	= จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด
μ	= $\frac{\sum fx}{N}$
μ	= ค่าคะแนนเฉลี่ย
Σ	= ผลรวม
f	= จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละข้อ
X	= ค่าหรือคะแนนของข้อมูล
N	= จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

สำหรับเกณฑ์ในการแปลผลข้อมูล ในตอนที่ 3 ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการตัดสินระดับของความคิดเห็นของนักศึกษาในการฝึกงานและค่าคะแนนเฉลี่ย คือ (ประคอง กรรณสูตร, 2528 : 70)

1.00-1.49	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด
1.50-2.49	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
2.50-3.49	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
3.50-4.49	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
4.50-5.00	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำหรับเกณฑ์ในการแปลผลข้อมูล ในตอนที่ 4 ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการตัดสินระดับของปัญหาและค่าคะแนนเฉลี่ย คือ (ประคอง กรรณสูต , 2528 : 70)

1.00-1.49	หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับไม่มีปัญหา
1.50-2.49	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมีปัญหาน้อย
2.50-3.49	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมีปัญหามาก
3.50-4.49	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมีปัญหาระดับมาก
4.50-5.00	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมีปัญหามากที่สุด

ระยะเวลาที่ทำการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้ทำการวิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลของผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับงานวิจัยชิ้นนี้ ระยะเวลาการดำเนินการตลอดโครงการประมาณ 5 เดือน โดยเริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคม 2549 ถึงเดือน พฤษภาคม 2550

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ผลการวิจัยและวิจารณ์ผล (Findings and Results)

จากการศึกษาเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกงานภายนอกของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาควิชาเทคนิคเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังปี 2550 ได้ทำการเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยโดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ลักษณะงานที่ปฏิบัติในการฝึกงาน

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของนักศึกษาในการฝึกงานและข้อเสนอแนะในการฝึกงาน

ตอนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคในการฝึกงาน

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้ทำการศึกษาเรื่อง เพศ อายุ ศาสนา ภูมิลำเนา ปัจจุบันกำลังศึกษา วิชาโท เกเรดเฉลี่ยสะสม หน่วยงานที่ตั้งใจที่ประกอบอาชีพในอนาคตหลังสำเร็จการศึกษา ค่าใช้จ่ายระหว่างฝึกงาน ค่าใช้จ่ายระหว่างเรียน / เดือน อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา สาขาวิชาในการฝึกงานภายนอก ดังตารางที่ 1

เพศ

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาเป็นเพศชาย ร้อยละ 51.85 และเพศหญิง ร้อยละ 48.15

อายุ

จากการวิจัยพบว่า นักศึกษามีอายุ 20- 22 ปี ร้อยละ 55.56 รองลงมาอายุ 23- 25 ปี ร้อยละ 42.59 และอายุ 26- 28 ปี ร้อยละ 1.58 นักศึกษาทั้งหมดมีอายุต่ำสุด 21 ปี อายุสูงสุด 27 ปี และมีอายุเฉลี่ยของนักศึกษาเท่ากับ 22.39 ปี

ศาสนา

จากการวิจัยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 90.74 และรองลงมานับถือศาสนาอิสลาม ร้อยละ 9.26

ภูมิอำนาเคิม

จากการวิจัยพบว่า นักศึกษามาจากภาคกลาง ร้อยละ 33.33 และรองลงมาภาคใต้ ร้อยละ 29.63 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 25.93 ภาคเหนือ ร้อยละ 7.41 ภาคตะวันออก ร้อยละ 3.70 ตามลำดับ

ปัจจุบันกำลังศึกษา

จากการวิจัยพบว่า นักศึกษา ศึกษาอยู่คณะเทคโนโลยีการเกษตร ภาควิชาเทคนิคการเกษตร ชั้นปีที่ 4 ร้อยละ 42.59 และรองลงมา กำลังศึกษาชั้นปีที่ 2 (ต่อเนื่อง) นิเทศศาสตร์ ร้อยละ 33.33 และกำลังศึกษา ชั้นปีที่ 2 (ต่อเนื่อง) พัฒนาการเกษตร ร้อยละ 24.07 ตามลำดับ

วิชาโท

จากการวิจัยพบว่า นักศึกษา ศึกษาวิชาโทนิเทศศาสตร์ ร้อยละ 46.30 รองลงมา กำลังศึกษา วิชาโทช่างกลเกษตร ร้อยละ 9.26 และกำลังศึกษาวิชาโทพืชสวน ร้อยละ 5.56 กำลังศึกษาวิชาโท บริหาร ร้อยละ 3.70 ตามลำดับ

เกรดเฉลี่ยสะสม

จากการวิจัยพบว่า นักศึกษาส่วนมากมีเกรดเฉลี่ยสะสมอยู่ที่ 2.60- 3.00 ร้อยละ 46.30 รองลงมาเกรดเฉลี่ยสะสม 3.01- 3.59 ร้อยละ 38.89 และเกรดเฉลี่ยสะสม 2.00- 2.59 ร้อยละ 12.96 เกรดเฉลี่ยสะสม 3.60- 4.00 ร้อยละ 1.85 นักศึกษามีเกรดเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 2.30 เกรดเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.67 และมีเกรดเฉลี่ยเท่ากับ 2.95

หน่วยงานที่ตั้งใจที่ประกอบอาชีพในอนาคตหลังสำเร็จการศึกษา

จากการศึกษาพบว่า นักศึกษามีความประสงค์ที่จะเข้าทำงานในหน่วยงานเอกชน ร้อยละ 50 รองลงมา มีความประสงค์ที่จะเข้าทำงานในหน่วยงานรัฐบาล ร้อยละ 38.89 และหน่วยงานอื่น ๆ ร้อยละ 11.11 คือ ธุรกิจส่วนตัว อาชีพส่วนตัว

ค่าใช้จ่ายระหว่างฝึกงาน

จากการวิจัยพบว่า นักศึกษาใช้จ่ายระหว่างการฝึกงานจำนวนเงิน 4,000 - 7,000 บาท ร้อยละ 53.70 รองลงจำนวนเงิน 7,001 - 10,000 บาท ร้อยละ 31.48 จำนวนเงิน 10,001 -13,000 บาท ร้อยละ 14.81 มีค่าใช้จ่ายระหว่างการฝึกงานต่ำสุดเท่ากับ 4,000 บาท มีค่าใช้จ่ายระหว่างการฝึกงาน สูงสุดเท่ากับ 13,000 และมีค่าใช้จ่ายระหว่างการฝึกงานเฉลี่ยเท่ากับ 7,333 บาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค่าใช้จ่ายระหว่างเรียน / เดือน

จากการวิจัยพบว่า นักศึกษาใช้จ่ายระหว่างเรียนจำนวนเงิน 3,000 - 6,000 บาท ร้อยละ 57.41 รองลงมาจำนวนเงิน 6,001 - 9,000 บาท ร้อยละ 22.22 จำนวนเงิน 9,001 -12,000 บาท ร้อยละ 20.37 มีค่าใช้จ่ายระหว่างเรียนต่ำสุดเท่ากับ 3,000 บาท มีค่าใช้จ่ายระหว่างเรียนสูงสุดเท่ากับ 12,000 บาท และมีค่าใช้จ่ายระหว่างเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 6,389 บาท

อาชีพของบิดา

จากการวิจัยพบว่า อาชีพของบิดาเป็นเกษตรกร ร้อยละ 48.15 รองลงมาอาชีพรับราชการ ร้อยละ 33.33 และประกอบอาชีพส่วนตัว ร้อยละ 18.52 คือ ค้าขาย, รับจ้าง, รับเหมา

อาชีพของมารดา

จากการวิจัยพบว่า อาชีพของมารดาเป็นเกษตรกร ร้อยละ 38.89 รองลงมาอาชีพรับราชการ ร้อยละ 24.07 อาชีพแม่บ้าน ร้อยละ 22.22 อาชีพส่วนตัว ร้อยละ 7.41 อาชีพอื่น ๆ ร้อยละ 7.41 คือ ค้าขาย ลูกจ้างชั่วคราว พนักงานบริษัท

สาขาวิชาในการฝึกงานภายนอก

จากการวิจัยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ที่ไปฝึกงานนอกสถานที่ได้ฝึกตรงกับวิชาเอก ร้อยละ 50 รองลงมาได้ฝึกงานกับวิชาโท ร้อยละ 38.89 และไม่ตรงกับสาขาวิชา ร้อยละ 11.11

ตารางที่ 1 สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวนคน N=54	ร้อยละ
1.เพศ		
ชาย	28	51.85
หญิง	26	48.15
2.อายุ (ปี)		
20 – 22	30	55.56
23 – 25	23	42.59
26 – 28	1	1.85
	min=21	max=27
		mean=22.39
3.ศาสนา		
พุทธ	49	90.74
อิสลาม	5	9.26
4.ภูมิลำเนาเดิม		
ภาคเหนือ	4	7.41
ภาคกลาง	18	33.33
ภาคตะวันออก	2	3.70
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	14	25.93
ภาคใต้	16	29.63
5.ปัจจุบันกำลังศึกษาอยู่คณะเทคโนโลยีการเกษตร ภาควิชาเทคนิคเกษตร สาขาพัฒนาการเกษตร		
ชั้นปีที่ 4	23	42.59
ชั้นปีที่ 2 (ต่อเนื่อง) พัฒนาการเกษตร	13	24.07
ชั้นปีที่ 2 (ต่อเนื่อง) นิเทศศาสตร์	18	33.33
6.ท่านกำลังศึกษาวิชาโท (N=37 เพราะนักศึกษานักสูตรนิเทศศาสตร์เกษตร (ต่อเนื่อง) ไม่มีวิชาโท)		
วิชาโทนิเทศศาสตร์	25	46.30
วิชาโทช่างกลเกษตร	5	9.26
วิชาโทบริหาร	2	3.70
วิชาโทพืชสวน	3	5.56

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวนคน N=54	ร้อยละ
7.เกรดเฉลี่ยสะสม		
2.00 – 2.59	7	12.96
2.60 – 3.00	25	46.30
3.01 – 3.59	21	38.89
3.60 – 4.00	1	1.85
	min=2.30	max=3.67
		mean=2.95
8.หน่วยงานที่ตั้งใจจะประกอบอาชีพในอนาคตหลังสำเร็จการศึกษา		
หน่วยงานรัฐบาล	21	38.89
หน่วยงานเอกชน	27	50.00
หน่วยงานอื่นๆ	6	11.11
9.ค่าใช้จ่ายระหว่างฝึกงาน		
4,000 – 7,000	29	53.70
7,001 – 10,000	17	31.48
10,001 – 13,000	8	14.81
	Min=4,000	max=13,000
		mean=7,333
9.1 ค่าใช้จ่ายระหว่างศึกษา / เดือน		
3,000 – 6,000	31	57.41
6,001 – 9,000	12	22.22
9,001 – 12,000	11	20.37
	Min=3,000	max=12,000
		mean=6,389
10.อาชีพของบิดา		
รับราชการ	18	33.33
เกษตรกร	26	48.15
ประกอบอาชีพส่วนตัว	10	18.52

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวนคน N=54	ร้อยละ
11.อาชีพของมารดา		
รับราชการ	13	24.07
เกษตรกร	21	38.89
ประกอบอาชีพส่วนตัว	4	7.41
แม่บ้าน	12	22.22
อื่น ๆ	4	7.41
12.ในการไปฝึกงานนอกสถานที่ท่านได้ฝึกตรงกับสาขาวิชาใด		
ตรงกับวิชาเอก	27	50.00
ตรงกับวิชาโท	21	38.89
ไม่ตรงกับสาขาวิชา	6	11.11

ตอนที่ 2 ลักษณะงานที่ปฏิบัติในการฝึกงาน มีผลการศึกษาลักษณะงานที่ปฏิบัติในการฝึกงาน ภายนอก ดังตารางที่ 2

จากการวิจัยลักษณะงานที่ไปปฏิบัติในการฝึกงานภายนอกของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาควิชาเทคนิคเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง พบว่าการปฐมนิเทศ ก่อนการฝึกงานส่วนใหญ่ระบุว่ามีการชี้แจงอย่างละเอียดก่อนปฏิบัติงาน ร้อยละ 68.51 รองลงมา มีการชี้แจงแต่ไม่ชัดเจน ร้อยละ 29.63 และไม่มีการชี้แจงเลย ร้อยละ 1.85 การชี้แจงรายละเอียดก่อน การปฏิบัติงานส่วนใหญ่ระบุว่ามีการอธิบายทุกครั้งก่อนลงมือปฏิบัติงาน ร้อยละ 57.41 รองลงมา ระบุว่ามีการอธิบายบางครั้ง ร้อยละ 42.59 ลักษณะของงานที่ปฏิบัติส่วนใหญ่มีการหมุนเวียนงานปฏิบัติ ร้อยละ 62.96 รองลงมาไม่มีการหมุนเวียนงานเลย ร้อยละ 33.33 บุคคลที่นักศึกษาปฏิบัติงานร่วมด้วย ส่วนใหญ่ คือปฏิบัติงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ของสถานที่ฝึกงาน ร้อยละ 88.33 รองลงมาคือปฏิบัติงาน ร่วมกับผู้ฝึกงานจากสถาบันอื่น ร้อยละ 61.11 ปฏิบัติร่วมกับบุคคลอื่น ร้อยละ 27.78 การมอบหมาย งานของผู้ควบคุมการฝึกงานส่วนใหญ่มีการใช้แรงงานปฏิบัติซึ่งเกี่ยวกับวิชาการ ร้อยละ 83.33 รองลงมาใช้แรงงานอย่างเดียวโดยไม่ให้ความรู้ทางวิชาการทางวิชาการ ร้อยละ 9.26 และใช้งาน วิชาการแต่ไม่เน้นปฏิบัติ ร้อยละ 3.70 ความรู้ที่นักศึกษาเรียนมามากกว่าครึ่งระบุว่าช่วยให้มีความ มั่นใจในการปฏิบัติ ร้อยละ 53.70 รองลงมา มีการแก้ปัญหาได้เร็วขึ้น ร้อยละ 24.07 มีการปฏิบัติงานได้ เร็ว ร้อยละ 18.52 และมีการปฏิบัติไม่ได้เลย ร้อยละ 3.70

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 ลักษณะงานที่ปฏิบัติในการฝึกงาน

รายการ	จำนวนคน N=54	ร้อยละ
1.การประชุมชี้แจง การปฏิบัติงาน		
มีการชี้แจงอย่างละเอียด	37	68.51
มีการชี้แจงแต่ไม่ชัดเจน	16	29.63
ไม่มีเลย	1	1.85
2.ระบบการฝึกงานภายนอกสถานศึกษา		
มีการหมุนเวียนการปฏิบัติ -		
ในแต่ละส่วนของสถานที่ฝึกงาน	34	62.96
ไม่มีการหมุนเวียนงานเลย	18	33.33
อื่น ๆ	2	3.70
3.การปฏิบัติงานร่วมกับบุคคลอื่น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ปฏิบัติงานร่วมกับผู้ฝึกงานจากสถาบันอื่น	33	61.11
ปฏิบัติงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ของสถานที่ฝึกงาน	45	83.33
ปฏิบัติงานร่วมกับบุคคลอื่น	15	27.78
4.งานที่ได้รับมอบหมาย		
ใช้แรงงานอย่างเดียว -		
โดยไม่ให้ความรู้ทางวิชาการ	5	9.26
ใช้แรงงานปฏิบัติซึ่งเกี่ยวข้องกับวิชาการ	45	83.33
ใช้งานวิชาการแต่ไม่เน้นปฏิบัติ	2	3.70
อื่น ๆ	2	3.70
5.วิธีการชี้แจงการทำงาน		
อธิบายทุกครั้ง	31	57.41
บางครั้ง	23	42.59
6.การนำความรู้มาใช้ในการปฏิบัติงาน		
ปฏิบัติงานได้รวดเร็ว	10	18.52
แก้ปัญหาได้เร็วขึ้น	13	24.07
มีความมั่นใจในการปฏิบัติงาน	29	53.70
ไม่ได้เลย	2	3.70

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการฝึกงาน ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการฝึกงาน ดังตารางที่ 3

ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการฝึกงาน โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.69) พบว่าผลการวิจัยแต่ละประเด็นมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และปานกลาง ส่วนในระดับน้อยและระดับน้อยที่สุด ไม่พบในการวิจัย โดยมีผลของความคิดเห็นในระดับมากในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. คุณสมบัติที่สำคัญในการฝึกงาน คือ มีความตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบ ชยันต์อดทน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีตอนฝึกงาน (ค่าเฉลี่ย 4.46)
  2. ได้รับความรู้เพิ่มเติมจากการไปฝึกงาน (ค่าเฉลี่ย 4.13)
  3. ผู้ควบคุมการฝึกงานมีความตั้งใจและเอาใจใส่ต่อการฝึกงาน (ค่าเฉลี่ย 4.07)
  4. ความรู้และประสบการณ์ที่ได้จากการฝึกงานสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพได้ในอนาคต (ค่าเฉลี่ย 3.89)
  5. ในการฝึกงานคิดว่ามีความจำเป็นในการจัดบันทึก (ค่าเฉลี่ย 3.89)
  6. ระบบการประเมินผลการฝึกงานเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 3.85)
  7. ในการฝึกงานภายนอกสถานศึกษา ผู้ควบคุมการฝึกงานได้พาท่านไปดูงานนอกสถานที่เพื่อเพิ่มความรู้ (ค่าเฉลี่ย 3.83)
  8. จากการฝึกงานภายนอก หลักสูตรการฝึกงาน คิดว่ามีความเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 3.80)
  9. ได้นำความรู้ที่เรียนมา ไปใช้กับการฝึกงาน (ค่าเฉลี่ย 3.59)
  10. ในการฝึกงานควรส่งนักศึกษาไปฝึกงานกับหน่วยงานเอกชน (ค่าเฉลี่ย 3.59)
- และพบว่ามีผลของความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ ตามลำดับ
1. ในการออกไปฝึกงานเพื่อนร่วมฝึกงานมีความจำเป็น (ค่าเฉลี่ย 3.46)
  2. ในการฝึกงานควรส่งนักศึกษาไปฝึกงานกับหน่วยงานราชการ (ค่าเฉลี่ย 3.31)
  3. ความรู้ทางวิชาชีพเกษตรที่ท่านเรียนมาเหมาะสมกับงานที่ฝึก (ค่าเฉลี่ย 3.07)
  4. การฝึกงานของนักศึกษานหญิงมีปัญหามากกว่านักศึกษาชาย (ค่าเฉลี่ย 2.70)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 ความคิดเห็นของนักศึกษาในการฝึกงาน

รายการ	ความคิดเห็นของนักศึกษาในการฝึกงาน					รวม	ค่าเฉลี่ย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
	4.50-5.00	3.50-4.49	2.50-3.49	1.50-2.49	1.00-1.49	-	
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	
1.คุณสมบัติที่	31	17	6	-	-	54	4.46
สำคัญในการฝึก	(57.41)	(31.48)	(11.11)	-	-	(100)	มาก
งาน คือ มีความ							
ตรงต่อเวลา มีความ							
รับผิดชอบ ขยัน							
อดทน มีมนุษย							
สัมพันธ์ที่ดีตอนฝึกงาน							
2.ท่านได้รับ	14	33	7	-	-	54	4.13
ความรู้เพิ่มเติม	(25.93)	(61.11)	(12.96)	-	-	(100)	มาก
จากการไปฝึกงาน							
3.ผู้ควบคุมการ	12	34	8	-	-	54	4.07
ฝึกงานมีความตั้งใจและเอาใจใส่	(22.22)	(62.96)	(14.81)	-	-	(100)	มาก
ต่อการฝึกงาน							
ของท่าน							
4.ความรู้และ	8	32	14	-	-	54	3.89
ประสบการณ์ที่ได้	(14.81)	(59.26)	(25.93)	-	-	(100)	มาก
จากการฝึกงาน							
สามารถนำมาใช้							
ประโยชน์ในการ							
ประกอบอาชีพได้							
ในอนาคต							
5.ในการฝึกงาน	8	34	10	2	-	54	3.89
ท่านคิดว่ามีความ	(14.81)	(62.96)	(18.52)	(3.70)	-	(100)	มาก
จำเป็นในการจด							
บันทึกมากนักน้อยเพียงใด							

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการ	ความคิดเห็นของนักศึกษาในการฝึกงาน					รวม	ค่าเฉลี่ย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
	4.50-5.00	3.50-4.49	2.50-3.49	1.50-2.49	1.00-1.49		
จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน		
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	
6.ระบบการประเมิน	9	30	14	-	1	54	3.85
ผลการฝึกงานของ	(16.66)	(55.56)	(25.93)	-	(1.85)	(100)	มาก
ท่านเหมาะสมเพียงใด							
7.ในการฝึกงาน	13	25	12	2	2	54	3.83
ภายนอกสถาน	(24.07)	(46.30)	(22.22)	(3.70)	(3.70)	(100)	มาก
ศึกษา ผู้ควบคุม							
การฝึกงานได้พา							
ท่านไปดูงานนอก							
สถานที่ เพื่อเพิ่ม							
ความรู้							
8.จากการฝึกงาน	7	32	12	3	-	54	3.80
ภายนอก หลักสูตร	(12.96)	(59.26)	(22.22)	(5.56)	-	(100)	มาก
การฝึกงาน ท่านคิด							
ว่ามีความเหมาะสม							
9.ท่านได้นำความรู้	8	21	20	5	-	54	3.59
ที่เรียนมา ไปใช้กับ	(14.81)	(38.89)	(37.03)	(9.26)	-	(100)	มาก
การฝึกงาน							
10.ในการฝึกงาน	7	21	24	1	1	54	3.59
ควรส่งนักศึกษา	(12.96)	(38.89)	(44.44)	(1.85)	(1.85)	(100)	มาก
ไปฝึกงานกับ							
หน่วยงานเอกชน							
11.ในการออกไป	8	17	23	4	2	54	3.46
ฝึกงานเพื่อนร่วม	(14.81)	(31.48)	(42.59)	(7.41)	(3.70)	(100)	ปานกลาง
ฝึกงานมีความจำเป็น							

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการ	ความคิดเห็นของนักศึกษาในการฝึกงาน						ค่าเฉลี่ย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	รวม	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
12.ในการฝึกงานควร ส่งนักศึกษาไปฝึกงาน(7.41) กับหน่วยงานราชการ	4 (4.50-5.00)	18 (3.50-4.49)	26 (2.50-3.49)	3 (1.50-2.49)	3 (1.00-1.49)	54 (100)	3.31 ปานกลาง
13.ความรู้ทางวิชาชีพ เกษตรที่ท่านเรียน (3.70) มาเหมาะสมกับงาน ที่ฝึก	2 (1.81)	17 (31.48)	23 (42.59)	7 (12.96)	5 (9.26)	54 (100)	3.07 ปานกลาง
14.การฝึกงานของ นักศึกษานัดงมี ปัญหามากกว่านักศึกษาชาย	1 (1.81)	10 (18.52)	19 (35.19)	20 (37.03)	4 (7.41)	54 (100)	2.70 ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	-	-	-	-	-	-	3.69

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคในการฝึกงานภายนอกสถานศึกษา ผลการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการฝึกงานภายนอกสถานศึกษา ดังตารางที่ 4

นักศึกษามีปัญหาและอุปสรรคในการฝึกงานภายนอกสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมีปัญหาน้อย (ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.34) พบว่าผลการวิจัยแต่ละประเด็นมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมีปัญหานานกลาง และมีปัญหาน้อย ส่วนในระดับมีปัญหามากที่สุด ปัญหามาก และไม่มีปัญหา ไม่พบในการวิจัยครั้งนี้ โดยมีผลของความคิดเห็นในระดับมีปัญหานานกลางในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทาง (ค่าเฉลี่ย 3.30)
2. สถานที่ฝึกงานไกลเกินไป (ค่าเฉลี่ย 3.09)
3. คิดว่าการมอบหมายงานและการจัดระบบงานของผู้ควบคุมงานไม่มีปัญหา (ค่าเฉลี่ย 2.67)
4. การปฏิบัติงานเน้นการปฏิบัติมากเกินไปขาดการให้ความรู้ด้านทฤษฎีใหม่ๆ

(ค่าเฉลี่ย 2.59)

และมีผลของความคิดเห็นอยู่ในระดับมีปัญหาน้อยในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ ตามลำดับ

1. การนำประสบการณ์จากการฝึกงานใช้ในการประกอบอาชีพได้น้อย (ค่าเฉลี่ย 2.41)
2. มีปัญหาในการสื่อสาร (ค่าเฉลี่ย 2.39)
3. ความคิดเห็นในการปฏิบัติงานระหว่างผู้ฝึกงานกับผู้ควบคุมการฝึกงานไม่ตรงกัน

(ค่าเฉลี่ย 2.22)

4. สภาพร่างกายไม่แข็งแรงดีพอ (ค่าเฉลี่ย 2.20)
5. ทฤษฎีที่เรียนมาไม่เป็นที่ยอมรับของผู้ควบคุมการฝึกงาน (ค่าเฉลี่ย 2.09)
6. ขาดการสร้างเจตคติที่ดีต่อการฝึกงาน (ค่าเฉลี่ย 1.81)
7. ที่พักระหว่างการฝึกงานไม่เหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 1.74)
8. มีการขัดแย้งกับเพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ย 1.61)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคในการฝึกงานภายนอกสถานศึกษา

รายการ	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมีปัญหา					รวม	ค่าเฉลี่ย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา		
	4.50-5.00	3.50-4.49	2.50-3.49	1.50-2.49	1.00-1.49		
จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
1.ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทาง (16.66)	9 (14.81)	15 (14.81)	19 (44.44)	5 (16.67)	6 (9.26)	54 (100)	3.30 ปานกลาง
2.สถานที่ฝึกงานไกลเกินไป	8 (14.81)	8 (14.81)	24 (44.44)	9 (16.67)	5 (9.26)	54 (100)	3.09 ปานกลาง
3.ท่านคิดว่าการมอบหมายงานและการจัดระบบงานของผู้ควบคุมงานมีปัญหาในระดับใด	2 (3.70)	5 (9.26)	24 (44.44)	19 (35.19)	4 (7.41)	54 (100)	2.67 ปานกลาง
4.การปฏิบัติงานเน้นการปฏิบัติมากจนเกินไปขาดการให้ความรู้ด้านทฤษฎีใหม่ๆ	6 (11.11)	6 (11.11)	24 (44.44)	16 (29.63)	7 (12.96)	54 (100)	2.59 ปานกลาง
5.การนำประสบการณ์จากการฝึกงานใช้ในการประกอบอาชีพได้น้อย	1 (1.85)	4 (7.41)	23 (42.59)	14 (25.93)	12 (22.22)	54 (100)	2.41 น้อย
6.ท่านมีปัญหาในการสื่อสารในระดับใด	7 (12.96)	2 (3.70)	13 (24.07)	15 (27.78)	17 (31.48)	54 (100)	2.39 น้อย
7.ความคิดเห็นในการปฏิบัติงานระหว่างผู้ฝึกงานกับผู้ควบคุมการฝึกงานไม่ตรงกัน	-	5 (9.26)	14 (25.93)	23 (42.59)	12 (22.22)	54 (100)	2.22 น้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4 (ต่อ)

รายการ	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมีปัญหา					รวม	* ค่าเฉลี่ย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา		
	4.50-5.00	3.50-4.49	2.50-3.49	1.50-2.49	1.00-1.49		
จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
8.สภาพร่างกาย	1	6	13	17	17	54	2.20
ไม่แข็งแรงดีพอ	(1.85)	(11.11)	(24.07)	(31.48)	(31.48)	(100)	น้อย
9.ทฤษฎีที่เรียนมา	-	4	13	21	16	54	2.09
ไม่เป็นที่ยอมรับ	-	(7.41)	(24.07)	(38.89)	(29.63)	(100)	น้อย
ของผู้ควบคุมการฝึกงาน							
10.ขาดการสร้าง	1	2	10	14	27	54	1.81
เจตคติที่ดีต่อการ	(1.85)	(3.70)	(18.52)	(25.93)	(50.00)	(100)	น้อย
ฝึกงาน							
11.ที่พักระหว่าง	-	5	5	15	29	54	1.74
การฝึกงานไม่	-	(9.26)	(9.26)	(27.78)	(53.70)	(100)	น้อย
เหมาะสม							
12.มีการขัดแย้ง	1	2	4	15	32	54	1.61
กับเพื่อนร่วมงาน	(1.85)	(3.70)	(7.41)	(27.78)	(59.26)	(100)	น้อย
เฉลี่ยรวม	-	-	-	-	-	-	2.34

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อเสนอแนะของนักศึกษา

ข้อเสนอแนะของนักศึกษาในการฝึกงานภายนอกสถานศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาควิชาเทคนิคการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีดังนี้

1. รูปแบบที่ภาควิชาควรจัดการฝึกงานภายนอกสถานศึกษา
  - 1.1. ควรฝึกงานช่วงปิดเทอมสุดท้ายของการเรียนเพื่อจะได้มีโอกาสเข้าทำงานต่อได้เลย
  - 1.2. ควรเพิ่มระยะเวลาในการฝึกงานของนิสิตจากเดิมให้มากขึ้น
  - 1.3. ควรมีการติดต่อระหว่างสถานที่ฝึกงานกับสถานศึกษาให้มากกว่านี้
  - 1.4. ควรเลือกที่ฝึกงานตรงกับสายที่เรียนและบางครั้งควรให้นักศึกษาเลือกสถานที่ฝึกงานตามที่นักศึกษาต้องการที่จะไปฝึกงาน
  - 1.5. ควรให้เหมาะสมกับวิชาที่เรียน
  - 1.6. กระจายสถานที่ฝึกงานให้มากขึ้นไม่ควรไปที่หนึ่งเกิน 2 คน ถ้าได้ที่ละคนจะดีมากเพราะจะได้รู้จักการทำงานกับคนอื่นเป็นอย่างดี
  - 1.7. ควรให้ฝึกงานกับภาคเอกชนให้มาก เพราะจะได้ฝึกการทำงานได้มากกว่าภาครัฐ
  - 1.8. ดีแล้วเหมือนเดิมให้นักศึกษาฝึกงานตามใจชอบ
2. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ
  - 2.1. ควรให้ฝึกหนึ่งเทอมเนื่องจากหนึ่งเดือนเป็นเวลาที้น้อยเกินไป
  - 2.2. ควรมีการอบรมก่อนที่จะไปฝึกงาน
  - 2.3. อยากให้อาจารย์ชี้แจงกับสถานที่ประกอบการในเรื่องการฝึกงาน ของนักศึกษาโดยให้สถานที่ประกอบการได้เรียนรู้ถึงวัตถุประสงค์ของการฝึกงาน
  - 2.4. ควรจัดเตรียมที่ฝึกงานไว้ให้นักศึกษาเลือกบ้าง

วิจารณ์ผล

จากการวิจัยเรื่องการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกงานภายนอกของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาควิชาเทคนิคการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังปี 2550 พบว่า นักศึกษามีค่าใช้จ่ายระหว่างฝึกงานเฉลี่ย 7,333 บาท ซึ่งมากกว่าค่าใช้จ่ายระหว่างเรียนต่อเดือน ซึ่งมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 6,389 บาท อาจจะเป็นเพราะต้องใช้จ่ายเกี่ยวกับ ค่าเดินทาง ค่าอาหาร ค่าที่พัก เพิ่มขึ้นและในการศึกษาเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคภายนอกสถานศึกษา ผลการศึกษาพบว่าปัญหาอุปสรรคภายนอกสถานศึกษาโดยรวม มีปัญหาอุปสรรคในระดับน้อย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ จินดา จันตะภา (2544: 96) ในด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ได้ปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ด้านความคิดเห็นต่อการฝึกงาน นักศึกษามีความคิดเห็นโดยรวมในระดับมาก ซึ่งถือว่านักศึกษามีความรู้สึกที่ดีต่อการฝึกงาน จะเห็นได้

ว่า การฝึกงานทำให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรงและนักศึกษาพึงพอใจต่อการฝึกงาน พร้อมทั้งเสนอแนะให้ภาควิชาดำเนินการฝึกงานของนักศึกษาต่อไป มีนักศึกษบางส่วนให้มีการฝึกงานเต็มเวลา หนึ่งภาคเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ (Conclusions and Recommendations)

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกงานของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาควิชาเทคนิคเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เป็นการรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาที่ผ่านการฝึกงานภายนอกมาแล้วจำนวน 54 คน โดยมีวัตถุประสงค์ (1. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของนักศึกษาระดับปริญญาตรี (2. เพื่อศึกษาถึงลักษณะงานที่ปฏิบัติในการฝึกงานภายนอก (3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีต่อการฝึกงาน (4. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะของนักศึกษา ซึ่งสรุปผลได้ดังนี้

สภาพทั่วไปของนักศึกษาฝึกงานภายนอก พบว่านักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย ร้อยละ 51.85 มีอายุเฉลี่ยของนักศึกษาเท่ากับ 22.39 ปี นักศึกษาส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ มีภูมิลำเนาเดิมภาคกลาง ศึกษาวิชาโทนิเทศศาสตร์ มีเกรดเฉลี่ยเท่ากับ 2.95 นักศึกษามีความประสงค์ที่จะเข้าทำงานในหน่วยงานเอกชน มีค่าใช้จ่ายระหว่างการฝึกงานเฉลี่ยเท่ากับ 7,333 บาท และมีค่าใช้จ่ายระหว่างเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 6,389 บาท อาชีพของบิดา มารดาเป็นเกษตรกร นักศึกษาส่วนใหญ่ที่ไปฝึกงานนอกสถานที่ได้ฝึกตรงกับวิชาเอก

ลักษณะงานที่ไปปฏิบัติในการฝึกงานภายนอก พบว่าการประชุมניתัดก่อนการฝึกงานส่วนใหญ่ระบุว่ามีการชี้แจงอย่างละเอียดก่อนปฏิบัติงาน การชี้แจงรายละเอียดก่อนการปฏิบัติงานส่วนใหญ่ระบุว่ามีการอธิบายทุกครั้งก่อนลงมือปฏิบัติงาน ลักษณะของงานที่ปฏิบัติส่วนใหญ่มีการหมุนเวียนงานปฏิบัติ บุคคลที่นักศึกษาปฏิบัติงานร่วมด้วยส่วนใหญ่ คือปฏิบัติงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ของสถานที่ฝึกงาน การมอบหมายงานของผู้ควบคุมการฝึกงานส่วนใหญ่มีการใช้แรงงานปฏิบัติซึ่งเกี่ยวกับวิชาการ ความรู้ที่นักศึกษาเรียนมามากกว่าครึ่งระบุว่าช่วยให้มีความมั่นใจในการปฏิบัติ

ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการฝึกงาน พบว่า มีความคิดเห็นโดยรวมในระดับมากเมื่อจำแนกตามประเด็นที่ศึกษาพบว่ามีความคิดเห็นในระดับมากและปานกลาง ส่วนระดับน้อยและน้อยที่สุดไม่พบและประเด็นในระดับมาก 3 อันดับแรก ได้แก่ คุณสมบัติที่สำคัญในการฝึกงาน คือ มีความตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบ ชยัน อดทน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีตอนฝึกงาน ได้รับความรู้เพิ่มเติมจากการไปฝึกงาน ผู้ควบคุมการฝึกงานมีความตั้งใจและเอาใจใส่ต่อการฝึกงาน ส่วนประเด็นระดับปานกลาง 3 อันดับแรก ได้แก่ ในการออกไปฝึกงานเพื่อนร่วมฝึกงานมีความจำเป็น ในการฝึกงานควรส่งนักศึกษาไปฝึกงานกับหน่วยงานราชการ ความรู้ทางวิชาชีพเกษตรที่ท่านเรียนมาเหมาะสมกับงานที่ฝึก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัญหาและอุปสรรคในการฝึกงานภายนอกสถานศึกษา พบว่า มีความคิดเห็นโดยรวมในระดับน้อยเมื่อจำแนกตามประเด็นที่ศึกษาพบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมีปัญหาปานกลาง และมีปัญหาน้อย ส่วนในระดับมีปัญหามากที่สุด ปัญหา และไม่มีปัญหา ไม่พบ และประเด็นในระดับมีปัญหาปานกลาง 3 อันดับแรก ได้แก่ ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทาง สถานที่ฝึกงานไกลเกินไป คิดว่าการมอบหมายงานและการจัดระบบงานของผู้ควบคุมงานไม่มีปัญหา ส่วนประเด็นในระดับมีปัญหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การนำประสบการณ์จากการฝึกงานใช้ในการประกอบอาชีพได้น้อย มีปัญหาในการสื่อสาร ความคิดเห็นในการปฏิบัติงานระหว่างผู้ฝึกงานกับผู้ควบคุมการฝึกงานไม่ตรงกัน

ข้อเสนอแนะจากการการวิจัย

1. นักศึกษามีค่าใช้จ่ายระหว่างฝึกงานมาก ดังนั้น นักศึกษาต้องมีการวางแผนในการเลือกสถานที่ฝึกงานตามศักยภาพของตนเอง
2. ภาควิชาควรมีการเสนอแนะ กระตุ้นให้นักศึกษามีการออมเงิน และวางแผนการใช้เงินแต่เนิ่น ๆ
3. นักศึกษาควรมีการศึกษา ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ฝึกงาน เช่น ควรเข้าร่วมสัมมนาการฝึกงานของรุ่นพี่

ข้อเสนอแนะจากการดำเนินงานวิจัย

จากรายชื่อผลการศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับงานวิจัยและปัญหาที่พบในการทำการวิจัยในครั้งนี้ เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาในครั้งต่อไป

1. ต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์และสมมุติฐานให้ชัดเจนก่อนทำการวิจัย
2. ควรใช้เวลาในการเก็บข้อมูลพอสมควร เพื่อให้แน่ใจแล้วว่าแบบสอบถามทุกข้อตอบครบทุกคำถาม
3. ควรมีการวิจัยเรื่องนี้ในสถาบันอื่น ๆ เพื่อที่จะได้ข้อมูลพื้นฐานเป็นแนวทางในการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกงานของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันอื่น ๆ ต่อไป
4. การทำการวิจัยในครั้งต่อไปควรศึกษาถึงเอกสารที่เกี่ยวข้องให้แน่ชัดโดยไม่กว้างและแคบเกินไป และปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาคำแนะนำ เพื่อการทำงานที่เป็นระบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารอ้างอิง

- คมกริช แก้วสำราญ. 2540. **ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการผลิตเมล็ดหมุ่่าจังหวัดขอนแก่น**. ขอนแก่น : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- โฆษิต ลิ้มวานานนท์. 2531. **การฝึกงานเกษตรทางสาขาพืชกรรมตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2527 ในทัศนคติของนักศึกษาและครู-อาจารย์วิทยาลัยเกษตรกรรมภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จินดา จันตะภา. 2544. **ปัญหาและอุปสรรคในการฝึกงานภายนอกสถานศึกษาของนักศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาเอกสัตวศาสตร์ , คณะเกษตรศาสตร์บางพระ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลตามความคิดเห็นของนักศึกษา อาจารย์ผู้ควบคุมและเจ้าหน้าที่ฝึกงาน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 96 น.
- ชาติรี รัตน์วงศ์. 2525. **การประเมินผลการส่งนักศึกษาช่างเทคนิคของวิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม สถาบัน เทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ออกฝึกงานในหน่วยงานอุตสาหกรรม**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
- ชะลอ ดวงดารา. 2527. **ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการฝึกงานภาคสนามสาขาพืชกรรมของนักศึกษาวิชาเอกเกษตรศาสตร์ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของวิทยาลัยครูจะเชิงเทรา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. กรุงเทพฯ
- ณรงค์ ดิษฐ์. 2538. **การศึกษาผลการฝึกงานของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ของวิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. สาขาวิชาการบริหาร. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- นพคุณ ศิริวรรณ. 2536. **การพัฒนาชุมชนกับการพัฒนาการเกษตร**. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. 2531. **เทคนิคการสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย**. กรุงเทพฯ : บีแอนด์บี พลับลิชชิง.
- บุญธรรม จิตต์อนันต์ และ ปัญญา หิรัญรัมย์. 2521. **หลักอาชีวศึกษา. ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์**.
- ประคอง กรรณสูต. 2528. **สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์**. กรุงเทพฯ : บริษัทศูนย์หนังสือ ดร. ศรีสง่า จำกัด. 260 น.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ประณีต ทงประศาสน์. 2523. การฝึกงานของนักศึกษา ป.กศ. ชั้นสูง (สาขาเกษตรศาสตร์)
ในวิทยาลัยครู. กรุงเทพฯ : สัมมนาครุศาสตร์เกษตร ภาคปลายปีการศึกษา 2522-2523
 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ประภาภรณ์ วรรณระวาสิน. 2527. **การศึกษามูลการฝึกงานภายนอกของนักศึกษาหลักสูตร
 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงแผนกเกษตรกรรมของวิทยาลัยเทคโนโลยีและ
 อาชีวศึกษา.** กรุงเทพฯ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน. 80 น.
- พานิตย์ ศรีทัดจันทา. 2541. **การฝึกทักษะเกษตรกรรมของนักศึกษาในระดับประกาศนียบัตร
 วิชาชีพ ชั้นสูง.** กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 36 น.
- ภาควิชาเทคนิคเกษตร. 2548. **ข้อปฏิบัติในการฝึกงานของนักศึกษา ภาควิชาเทคนิคเกษตร
 คณะเทคโนโลยีการเกษตร. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
 (เอกสารอัดสำเนา)**
- , 2548. **หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิตประจำปีการศึกษา 2548.** สถาบัน
 เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. กรุงเทพฯ
- ราชบัณฑิตยสถาน. 2542. **พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยา อังกฤษ : ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน.**
 กรุงเทพฯ : รุ่งศิลป์การพิมพ์
- วันดี รักแก้ว. 2546. **ความคิดเห็นในการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต. ปัญหาพิเศษ.**
 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- วิภา คุณเดชรัตน. 2542. **การจัดการโรงฝึกงานช่างอุตสาหกรรม.** กรุงเทพฯ. ศูนย์เสริม
 กรุงเทพฯ.
- ศุภกร สุวรรณ. 2549. **ความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อการทำเกษตรผสมผสานกรณีศึกษา
 จังหวัด เชียงใหม่. ปัญหาพิเศษ. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง**
- สนอง ทิพย์สังวาลย์. 2522. **ปัญหาการฝึกงานภายในของนักศึกษาวิชาเอกเกษตรศาสตร์
 วิทยาลัยครูมหาสารคาม.** กรุงเทพฯ : สัมมนาครุศาสตร์เกษตร ภาคปลายปีการศึกษา
 2512-2522. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- เสนาะ ตีเยาว์. 2519. **การบริหารงานบุคคล.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- สุชา จันทร์อม. 2524. **จิตวิทยาสังคม.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- สุทิน ทรงเนื้ออ่อน. 2523. **แนวทางเพิ่มประสบการณ์เกษตรสำหรับนักศึกษา ในวิชาเขตและ
 วิทยาลัยเกษตรกรรม.** กรุงเทพฯ : สัมมนาครุศาสตร์เกษตร ภาคปลายปีการศึกษา
 2522-2523. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 95น.
- สุรางค์รัตน์ กัญมาศ. 2533. **การศึกษามูลการฝึกงานภายนอกของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตร
 วิชาชีพ. เกษตรกรรมของวิทยาลัยเกษตรกรรม สังกัดกรมอาชีวศึกษา.** กรุงเทพฯ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถาม

เรื่อง การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกงานของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาควิชาเทคนิค
เกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ศึกษาโดย

นายอิสมาแอ หนะยีสาแม 48045016

ภาควิชาเทคนิคเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. ผู้ตอบแบบสอบถามคือนักศึกษาชั้นปีที่ 4 และชั้นปีที่ 2 (ต่อเนื่อง) ภาควิชาเทคนิคการเกษตร
2. โปรดอ่านคำชี้แจงแบบสอบถามในแต่ละตอนให้เข้าใจก่อนลงมือตอบแบบสอบถาม
3. โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริงทั้งนี้เพื่อความสมบูรณ์และความถูกต้องของการศึกษาและวิจัย
4. แบบสอบถามมีทั้งหมด 4 ตอน
  - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
  - ตอนที่ 2 ลักษณะงานที่ปฏิบัติในการฝึกงาน
  - ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของนักศึกษาในการฝึกงานและข้อเสนอแนะในการฝึกงาน
  - ตอนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคในการฝึกงานภายนอกสถานศึกษา
5. ข้อมูลที่ท่านตอบในแบบสอบถามจะไม่มีผลต่อการเรียนของท่านแต่ประการใด และคำตอบของท่านจะถูกเก็บไว้เป็นความลับ

ขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา

กรุณาใส่เครื่องหมาย / ลงใน ( ) หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงหรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่กำหนด

1. เพศ

( ) ชาย ( ) หญิง

2. ปัจจุบันท่านอายุ.....ปี

3. ท่านนับถือศาสนา

( ) พุทธ ( ) คริสต์ ( ) อิสลาม ( ) อื่นๆ .....

4. ภูมิลำเนาเดิม

( ) ภาคเหนือ ( ) ภาคกลาง ( ) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ( ) ภาคใต้

5. ปัจจุบันกำลังศึกษาอยู่คณะเทคโนโลยีการเกษตร ภาควิชาเทคนิคเกษตร สาขาพัฒนาการเกษตร

( ) ชั้นปีที่ 4 ( ) ชั้นปีที่ 2 (ต่อเนื่อง) พัฒนาการเกษตร

( ) ชั้นปีที่ 2 (ต่อเนื่อง) นิเทศศาสตร์

6. ท่านศึกษาวิชาโท

( ) วิชาโทนิเทศศาสตร์ ( ) วิชาโทช่างกลเกษตร

( ) วิชาโทบริหาร ( ) วิชาโท อื่นๆ .....

7. เกรดเฉลี่ยสะสม.....

8. หน่วยงานที่ตั้งใจจะประกอบอาชีพในอนาคตหลังสำเร็จการศึกษา

( ) หน่วยงานรัฐบาล ( ) หน่วยงานเอกชน

( ) รัฐวิสาหกิจ ( ) อื่นๆ โปรดระบุ.....

9. ค่าใช้จ่ายระหว่างฝึกงาน.....บาท และค่าใช้จ่ายระหว่างศึกษา.....บาท/เดือน

10. อาชีพของบิดา

( ) รับราชการ ( ) เกษตรกร ( ) ประกอบอาชีพส่วนตัว (ระบุ).....

11. อาชีพของมารดา

( ) รับราชการ ( ) เกษตรกร ( ) ประกอบอาชีพส่วนตัว (ระบุ).....

( ) แม่บ้าน ( ) อื่น ๆ (ระบุ).....

12. ในการไปฝึกงานนอกสถานที่ท่านได้ฝึกตรงกับสาขาวิชาใด

( ) ตรงกับวิชาเอก ( ) ตรงกับวิชาโท ( ) ไม่ตรงกับสาขาวิชา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 ลักษณะงานที่ปฏิบัติในการฝึกงาน

กรุณาใส่เครื่องหมาย / ลงใน ( ) หน้าข้อความที่เห็นว่าถูกต้องกับการฝึกงานของท่านที่ผ่านมา หรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่กำหนด

1. หน่วยงานที่ท่านไปฝึกงานได้มีการแนะนำชี้แจง หรือปฐมนิเทศเกี่ยวกับสถานที่ การปฏิบัติตน ตลอดจนวิธีการปฏิบัติงานในหน่วยงานก่อนหรือไม่
 มีการชี้แจงอย่างละเอียด   มีการชี้แจงแต่ไม่ชัดเจน   ไม่มีเลย
2. ระบบการฝึกงานภายนอกสถานศึกษาของท่านเป็นอย่างไร
 มีการหมุนเวียนการปฏิบัติในแต่ละส่วนของสถานที่ฝึกงาน   ไม่มีการหมุนเวียนงานเลย
 อื่น ๆ (ระบุ).....
3. ในการปฏิบัติงานของท่านได้ปฏิบัติร่วมกับบุคคลใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 ปฏิบัติงานร่วมกับผู้ฝึกงานจากสถาบันอื่น   ปฏิบัติงานร่วมกับบุคคลอื่น
 ปฏิบัติงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ของสถานที่ฝึกงาน   อื่น ๆ (ระบุ).....
4. ในการฝึกงานภายนอกสถานศึกษานั้นผู้ควบคุมการฝึกงานมอบหมายงานให้นักศึกษาปฏิบัติงานอย่างไร
 ใช้แรงงานอย่างเดียว โดยไม่ให้ความรู้ทางวิชาการ   ใช้งานวิชาการแต่ไม่เน้นปฏิบัติ
 ใช้แรงงานปฏิบัติซึ่งเกี่ยวข้องกับวิชาการ
 อื่น ๆ (ระบุ).....
5. ผู้ควบคุมได้มีการชี้แจงการทำงานก่อนลงมือปฏิบัติงานก่อนหรือไม่
 อธิบายทุกครั้ง   บางครั้ง   ไม่มีเลย
6. ท่านคิดว่าความรู้ที่ท่านเรียนมา สามารถนำไปใช้ในการฝึกงานภายนอกสถานศึกษาได้อย่างไร
 ปฏิบัติงานได้รวดเร็ว   แก้ปัญหาได้เร็วขึ้น   มีความมั่นใจในการปฏิบัติงาน
 ไม่ได้เลย   อื่น ๆ (ระบุ).....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการฝึกงานและข้อเสนอแนะ

รายการ	มีความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ท่านได้รับความรู้เพิ่มเติมจากการไปฝึกงาน	.....	.....	.....	.....	.....
2. ความรู้และประสบการณ์ที่ได้จากการฝึกงานสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพได้ในอนาคต	.....	.....	.....	.....	.....
3. ความรู้ทางวิชาชีพเกษตรที่ท่านเรียนมาเหมาะสมกับงานที่ฝึก	.....	.....	.....	.....	.....
4. ท่านได้นำความรู้ที่เรียนมา ไปใช้กับการฝึกงาน	.....	.....	.....	.....	.....
5. ในการฝึกงานควรส่งนักศึกษาไปฝึกงานกับหน่วยงานราชการ	.....	.....	.....	.....	.....
6. ในการฝึกงานควรส่งนักศึกษาไปฝึกงานกับหน่วยงานเอกชน	.....	.....	.....	.....	.....
7. ในการฝึกงานภายนอกสถานศึกษา ผู้ควบคุมการฝึกงานได้พาท่านไปดูงานนอกสถานที่ เพื่อเพิ่มความรู้	.....	.....	.....	.....	.....
8. ผู้ควบคุมการฝึกงานมีความตั้งใจและเอาใจใส่ต่อการฝึกงานของท่าน	.....	.....	.....	.....	.....
9. จากการฝึกงานภายนอก หลักสูตรการฝึกงาน ท่านคิดว่ามีความเหมาะสม	.....	.....	.....	.....	.....
10. คุณสมบัติที่สำคัญในการฝึกงาน คือ มีความตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบ ยยัน อดทน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อคนฝึกงาน	.....	.....	.....	.....	.....
11. ในการฝึกงานท่านคิดว่ามีความจำเป็นในการจัดบันทึกมากน้อยเพียงใด	.....	.....	.....	.....	.....
12. ในการออกไปฝึกงานเพื่อนร่วมฝึกงานมีความจำเป็น	.....	.....	.....	.....	.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการ	มีความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
13. การฝึกงานของนักศึกษาหญิงมีปัญหา มากกว่านักศึกษาชาย	.....	.....	.....	.....	.....
14. ระบบการประเมินผลการฝึกงานของ ท่านเหมาะสมเพียงใด	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการฝึกงานภายนอกสถานศึกษา

คุณคิดว่าภาควิชาควรจัดการฝึกงานนอกสถานที่ในรูปแบบใด

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

ตอนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคในการฝึกงานภายนอกสถานศึกษา

รายการ	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมีปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา
1. สภาพร่างกายไม่แข็งแรงดีพอ	.....	.....	.....	.....	.....
2. ท่านคิดว่ากรมอบหมายงานและการ จัดระบบงานของผู้ควบคุมงานมีปัญหา ระดับใด	.....	.....	.....	.....	.....
3. สถานที่ฝึกงานไกลเกินไป	.....	.....	.....	.....	.....
4. ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทาง	.....	.....	.....	.....	.....
5. ท่านมีปัญหาในการสื่อสารในระดับใด	.....	.....	.....	.....	.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการ	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมีปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา
6. ทฤษฎีที่เรียนมาไม่เป็นที่ยอมรับของผู้ ควบคุมการฝึกงาน	.....	.....	.....	.....	.....
7. การปฏิบัติงานเน้นการปฏิบัติมาก จนเกินไปขาดการให้ความรู้ด้านทฤษฎี ใหม่ๆ	.....	.....	.....	.....	.....
8. ความคิดเห็นในการปฏิบัติงานระหว่าง ผู้ฝึกงานกับผู้ควบคุมการฝึกงานไม่ ตรงกัน	.....	.....	.....	.....	.....
9. มีการขัดแย้งกับเพื่อนร่วมงาน	.....	.....	.....	.....	.....
10. ที่พักระหว่างการฝึกงานไม่เหมาะสม	.....	.....	.....	.....	.....
11. ขาดการสร้างเจตคติที่ดีต่อการฝึกงาน	.....	.....	.....	.....	.....
12. การนำประสบการณ์จากการฝึกงาน ใช้ในการประกอบอาชีพได้น้อย	.....	.....	.....	.....	.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้